

Коротким рідком

У м. Дружівка (Донецька область) для потреб трамвайного підприємства необхідне обладнання: апарат штучної вентиляції легень, ларингоскоп та ряд інших приладів, без яких неможливо надати екстреної допомоги потерпілим на виробничій. Як завжди міській голові В. Гнетенко, влада і надалі робитиме все необхідне для зменшення матеріальної бази охорони здоров'я. У першу чергу — за рахунок спонсорської допомоги промислових підприємств.

Вирішення поставленого Президентом України В. Ющенком завдання — якісна медицина обслуговування сільського населення — державні санітарні лікарі Дніпропетровщини асують у необхідності якісного проведення попередніх та періодичних медичних оглядів працівників. В агропромислово-комплексі (в це 20% від загальної кількості зайнятих на виробництві) профзахворювання виявляються лише в поодиноких випадках. Головна причина — відсутність великокадрових флюорографів, апаратури для досліджень вібраційної чутливості, аудіометрів тощо. Є гостра необхідність проводити дослідження на нетривоглобін, білірубін та активність холінастерази. А тим, хто має справу з отором та його сполуками, — робити рентгенографію трубчастих кісток.

У Донецькій області одним із важких вирішуваних питань залишається утилізація пестицидів. За даними СЕС тут накопичилося понад 863 т неактивних і неперіодичних для застосування пестицидів, причому 10% — безгосподарні. Кожен четвертий склад, в якому зберігаються пестициди, перебуває у невідповідному стані, у 30% змінюється пакувальна тара, стає непридатною, через що існує загроза змивування препаратів та забруднення навколишнього середовища.

МЕДИЦИНА ПРАЦІ

ПРОДОВЖУЄМО ТЕМУ

І ЗНОВУ ПРО «БОЛЮЧЕ ПИТАННЯ»

На сторінках журналу «Охорона праці» неодноразово порушувалося питання про рівень професійної захворюваності в машинобудівній галузі, який несправедливо високий. Одним з «лідерів» за цим показником є ВАТ «Сумське науково-виробниче об'єднання імені М. В. Фрунзе». Впродовж 2001–2005 рр. тут було зареєстровано 458 випадків професійних захворювань.

Як захворюваність спостерігалася у 2002 р. — 110 випадків і в 2003 р. — 126 випадків. Це об'єктивно стало приводом для серйозної занепокоєності усіх зацікавлених сторін. У грудні 2003 р. відбулося засідання Сумської обласної ради з питань безпечної життєдіяльності населення. На порядку денному було обрано питання: про стан профзахворюваності на промислових підприємствах області. Головуючий тодішній перший заступник голови Сумської облдержадміністрації М. Соколов ознайомив присутніх з планом комплексних заходів, спрямованих на усунення причин, що сприяють виникненню професійних захворювань. Виконати намічене планування до проекту посилення на всіх рівнях (область, місто, район) спільних дій між місцевими органами виконавчої влади, відділеннями виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та профзахворювань, органами санітації та гігієни, профспілками і роботодавцями.

Завданням було запропоновано більш системно працювати у напрямку виконання та розвитку своєї медико-санітарної частини, забезпечення її кваліфікованими кадрами, діагностичним обладнанням тощо.

За словами начальника медико-санітарної частини ВАТ «Сумське НВО» імені М. В. Фрунзе М. Шевченко, увагою органів місцевої влади до проблем профзахворюваності на найбільшому в регіоні (більше 18 тис. працюючих) підприємстві було досить серйозною, тому адміністрація, трудовий колектив підприємства старанно почали зайняти своїм «об'єктом» питаннями. Адміністрація ВАТ уклала на початку 2004 р. договір на обслуговування з Харківським НДІ гігієни праці та профзахворювань. Досвідчені лікарі з цього НДІ тривалий час перебували у великій інвентарній підприємстві. Багато їхніх цінних пропозицій та рекомендацій було взято на озброєння службою охорони праці та інженерно-лікарськими бригадами.

Істотно активізувала свою роботу і заводська медико-санітарна частина. За словами завідувачки цеховою відділу МСН Е. Землюк, огляди працівників підприємства проводяться тепер за графіком і на високому рівні.

Щоріку медогляди проходять понад 12 тис. працівників. У 2005 р. було виявлено 480 загальних захворювань (хронічні гастрити, піелити, артрити та поліартрити), в результа-

МЕДИЦИНА ПРАЦІ

ті того на амбулаторне лікування направлено 58 осіб, на стаціонарне — 39, на лікувально-профілактичне та санаторно-курортне — 37. Особливо увагою приділяється виявленню ознак профзахворювань. Наприклад, у 2005 р. 72 працівників з першими ознаками розвитку профзахворювань були направлені для проходження подальших обстежень до клініки Харківського НДІ гігієни праці та профзахворювань, а 48 з них рекомендовано перейти на легшу роботу.

Проте саме у цьому питанні, за словами Е. Землюк, і є найбільша проблема. Заводські медики ніяк не гарантують, що профпроцесови у важких і шкідливих умовах праці 10–12 років, працівник ВАТ має можливість зберегти здоров'я. А ось подальша робота в таких умовах (більшість із них реструктуризованих підприємств, які мають профзахворюваність на своїх дуже давніх відсприятливих умовах праці місця по 20–25 років) навіть для найздоровішого організму пов'язана з ризиком отримання того чи іншого профзахворювання. Тому дослужити на підприємстві впродовж 2004–2005 рр. позитивні зрушення щодо зменшення кількості захворювань професійних захворювань, узяв в поточному році можуть бути зведені нанівець.

Адже багато то за працівників у ліварній і котельних цехах мають по 1–2 форми профпатології. Наприклад, хронічні захворювання дихальних шляхів (бронхіти і пневмококси), нейросенсорну притупленість. Залишається дочекатися ознак віброзахворюваності та підтвердити діагноз, якщо на це ввагомі причини. А вони, судячи з даних лікарів-гігієністів з Сумської міської СЕС, у ліварній і котельних цехах, істотно, на жаль, не покращуються.

У 2004–2005 рр. адміністрація ВАТ також робила певні кроки, спрямовані на поліпшення умов праці працівників, профілактику професійних захворювань. На виконання заходів колективного договору розділу «Охорона праці» в 2004 р. було витрачено 16 млн. грн., у 2005 р. — близько 20 млн. грн. За 2005 р. загалом введено в дію реконструйовану 24 припливно-витяжну вентиляційну систему.

Підприємство власними силами організувало виготовлення віброзахисного ручного пневмоінструменту, і тепер це щорічно — понад 40 пневмомолотків і 65 пневмотримачів. Також введено тунель, що пролягає Харківського НДІ гігієни праці та профзахворювань, спеціальну установку повітряного дування з мікроосаджувачем робітників віброзахисних професій у ліварному виробництві.

Серйозно увагою приділяється реконструкції цехів та персоніфікації виробництва сучасними видами обладнання: у 2005 р. реконструйовано і модернізовано механоскладальний цех № 7; впроваджувалася також технологія безпалитого розпалення лакофарбових матеріалів з використанням установок фірми «WVA» (Німеччина) та ін., що дає змогу зменшити кількість важких ручних робіт,

поліпшити стан повітряного середовища як на робочих місцях, так і на прилеглих територіях.

Хороші результати щодо комплексу показників у зменшенні рівня виробничого травматизму, професійної захворюваності впродовж 2005 р. добилися колективні багатьох цехів. Проте, на превеликий жаль, серед них немає ліварного цеху (в 2005 р. тут зареєстровано 16 випадків профзахворювань), у восьмому котельно-механічному цеху — 8 випадків, а в цеху № 14 — 6 випадків. Низькі історичні позитивні темпи, порівняно з попередніми (три роки тому) відслідковані, я не побачив.

«А що ж іншого можна вимагати від ліварників? — намагалися сказати у виправданні мій супроводжувачі. Установку для очищення повітря до допустимої гістардуваної можна використовувати тільки для обмеженої но-

менклатури литва. Більшу частину виробів, що відлівають у цеху, оброблюють від землі та окалини за допомогою рубальних пневмомолотків і пневмошліфувальних машинок. Нескладно уявити, який пекельний гури і сморд стоять на дільниці обробування литва, коли одночасно включено майже 20 пневмомолотків і спілків з шліфшайбами. І в цих умовах люди працюють день у день впродовж багатьох років...»

Побачив у ліварному, а потім і в декількох інших цехах умови праці навряд чи додавали оптимізму під час огляди становлення, що складається нині з профзахворюваності на підприємстві. Воно, судячи з усього, знову може бути істотно загострилося. Тільки за 5 місяців 2006 р. у працівників ВАТ зареєстровано 39 випадків нововиявлених профзахворювань.

Але не будемо зобов'язані наперед і зніжувати ками, чому трудовому колективу, чому може виготовляти унікальні вироби і відомі до того ж був і захищений монополістом щодо виробництва обладнання для нафтогазового комплексу всього колишнього СРСР, не під силу навести належний порядок у ліварному цеху? Невже для цього треба проводити чергові засідання ради з питань безпечної життєдіяльності населення, інші батолатоди, але малоэффективні бюрократичні заходи?

Можливо, все-таки необхідно самим робітникам подбати про умови праці на своїх робочих місцях, і якщо робота повільно поправилася його. Як це вони і відбувають у розвинених європейських країнах.

Вадим КОВЦЕВ, м.ш. лікар

На знімку: заступник начальника відділу охорони праці ВАТ «Сумське НВО» імені М. В. Фрунзе С. Міщенко та інженер відділу В. Міщенко обговорюють питання роботи інженерно-лікарської бригади.

Фото автора

МЕДИЦИНА ПРАЦІ

ЩО КОМО!

БУДЕ СВІТЛО В КІНЦІ ТУНЕЛЮ!

У матеріалі, опублікованому у журналі «Охорона праці» (№ 5, № 8, 2004 р., № 4, 2005 р., № 3, 2006 р.) йшлося про бюрократичну таласку при складанні санітарно-гігієнічної характеристики умов праці однієї з колишніх робітничих ЗАТ «Хмельницька кондитерська фабрика (ХКФ) «Конфлі», нині імені Івана П. Групи В. Євтушенка. Чи змінилося щось після виходу останньої публікації, чи був тиск притягнутий до відповідальності за неузалежне ставлення до розладу екари життя? На жаль, поки що ні.

Навпаки, до редакції надійшов лист від головного лікаря Центральної СЕС Л. Некрасової, в якому автор не визнала критики з приводу необ'єктивності складеної Хмельницької міської СЕС санітарно-гігієнічної характеристики умов праці В. Євтушенку. Це не незрозуміло на те, що суди ще 09.12.2005 р. визнали цю характеристику такою, що не відповідає фактичним умовам праці, і зобов'язав міську СЕС у місячний термін провести додаткову перевірку умов праці В. Євтушенка та з урахуванням її результатів внести відповідні зміни.

Бачачи, що навіть після постанови суду органи СЕС зволікали із складанням характеристики, яка б відображала дійсні умови праці, у кінці лютого поточного року жінка звернулася з листом до Президента України В. Ющенка з проханням локорати бюрократів, які змущують над нею — інвалідом.

В. Євтушенку також звернулося з листом до прокурора області. Повідомляючи про прийняту судом постанову, вона, зокрема, в своєму листі зазначила: «Кваліфікацію дослідити умови праці мого робочого місця, яка б встановила на сьогоднішній день... можна лише в ході проведення атестації робочих місць. Але вона, на превеликий жаль, зустрічати виконання постанови Кабінету Міністрів від 01.08.92 р. № 443 на підприємстві свого часу не проводилася. Це було зроблено лише в

грудні 2002 р. і то невисоко. Складена карта умов праці мого робочого місця № 22 була, за твердженням головного експерта з умов праці відділу Державної експертизи умов праці М. Діденка, складена з порушенням вимог нормативних актів».

Відомістю до висновку цього ж експерта від 25.01.2005 р. № 4 атестаційною комісією при складанні фотографій робочого дня не було враховано роботу, виконану за однією частині виконавчої роботи, потужності довільної роботи і токе інші.

В. Євтушенку попросила вжити заходів проєктуорської впливу до адміністрації ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» щодо виконання принципів державної посадової особи, проведення атестації робочих місць на підприємстві з тим, щоб у санітарно-гігієнічній характеристиці її робочого місця СЕС внесла відповідні зміни, як це вказано в постанові суду.

Лист на адресу голови держави був розглянутий у Секретаріаті Президента України, після чого надісланий для вжиття відповідних заходів Державній виконавчій службі в Хмельницькій області. Що стосується звернення, направленного до прокуратора області, то результати його розгляду менш оптимістичні. Чому? Лист прокуратора області В. Євтушенку направив 03.03.2006 р., проте в передбачений законним термін відповіди на нього не надійшло. Це змусило жінку повторно

звернутися до обласної прокуратури. 12.05.2006 р. їй було повідомлено, що лист направлений прокуратурою М. Хмельницького, і що згідно з результатами його розгляду 20.04.2006 р. старшим помічником прокурора М. Шевченком прийнято рішення про відмову в порушенні кримінальної справи, про що їй 20.04.2006 р. направлено повідомлення. Порушення вимог Закону «Про звернення громадян при розгляді зазначеного звернення не допускається».

Разом з цим листом зовнішній знайшов в конверті вкладений в нього копій лист прокуратури міста, який нібито 20.04.2006 р. був направлений В. Євтушенку. Ось що в ньому написано: «Відомістю, що в порушенні кримінальної справи за ст. 362 КК України відносно службових осіб Хмельницької міської СЕС відомістю на постанові п. 2 ст. 6 КПК України. Відносно п. 2 ст. 99-1 КПК України Ви маєте право оскаржити постанову про відмову в порушенні кримінальної справи протягом 7 днів з дня отримання повідомлення вищестоящому прокуратору або суду».

Виходячи, як у тому прислів'ї: «Дякограді бузина, а в Києві дядько». Обласна прокуратура встановила, що зовнішній В. Євтушенку стосується порушення її трудових та соціальних прав з боку керівництва ЗАТ «ХКФ» «Конфлі», а міста повідомляє, що вона не вбачає підстав для притягнення до кримінальної відповідальності службових осіб Хмельницької міської СЕС. Оскільки із змістом листа прокуратури жінка була ознайомлена через два тижні після того, як минав термін оскарження вказаною постановою, та оскільки у своїх відповідях органи прокуратури і словом не згадали, як заходив ним вжити до ЗАТ «ХКФ» «Конфлі», яке не виконує принципів Держав-

ної експертизи умов праці, то став зрозуміло, що без лукавства тут не обійшлося.

Ці тії більш обурливо, бо ще 24.03.2006 р. начальником головного управління праці та соціального захисту населення облдержадміністрації Р. Білик звернувся до прокуратора області І. Мельничука з листом, в якому попросив вжити відповідних заходів щодо притягнення до відповідальності керівника ЗАТ «ХКФ» «Конфлі», який не виконує вимог принципів Державної експертизи умов праці.

04.04.2006 р. ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» звернулося до суду із заявою про винятки порядку виконання прийнятої ним 09.12.2005 р. постанови про внесення змін до санітарно-гігієнічної характеристики умов праці В. Євтушенку в частині об'єкту навантаження, що не представляє можливих. Довісте проаналізувати інформацію, викладену в акті санітарно-гігієнічного обстеження об'єкта, складеного працівниками СЕС та ЗАТ «ХКФ» «Конфлі».

Не знаю, наскільки добросовісно робили обстеження лабораторні експертизи умов праці, але відомо, що висновок головного експерта умов праці Державної експертизи умов праці М. Діденка, карта умов праці робочого місця В. Євтушенка було розроблено і заповнено з порушенням вимог нормативно-правових актів і визначено ним такою, що втрапило чинність. Атестаційною комісією підприємства при складанні фотографій робочого дня не було враховано роботу, виконану за одну частину часу, внаслідок чого не були проведені розрахунки кількості виконавчої роботи і потужності зовнішньої роботи. Оскільки в сніч 2005 р. цей висновок був направлений у ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» та у міську СЕС, то чи вправі були перші експертизи в своєму акті посилаються на дані карти умов праці робочого місця В. Євтушенку?

Але переїждою до перебув подій, що розвивалися після складання газетного акта 30.05.2006 р. головний державний санітарний лікар м. Хмельницького О. Раїков видав наказ № 32 такого змісту: «...оскільки встановлено додаткові відомості щодо об'єкту навантаження Євтушенка В. П. під час її роботи в товаристві не відомо, то встановити санітарно-гігієнічну характеристику умов праці Євтушенка В. П. від 26.07.2001 р., давши до неї лист ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» від 25.04.2006 р. (в даному листі товариство вже в корній раз заповніло міську СЕС, що в нього немає даних про роботу В. Євтушенку, оскільки, мовляв, відповідні

лі так званий акт санітарно-гігієнічного обстеження об'єкта, з якого випливає, що документи про обсяги навантаження, норми виробітку переміщення вантажів за зміну В. Євтушенка свого часу знищені. Посилаючись на дані замірів, які 16.12.2002 р. проводилися лабораторією експертизи умов праці, перевіркою розумівали, що внести зміни... в санітарно-гігієнічну характеристику умов праці В. Євтушенку в частині об'єкту навантаження не представляє можливих».

Довісте проаналізувати інформацію, викладену в акті санітарно-гігієнічного обстеження об'єкта, складеного працівниками СЕС та ЗАТ «ХКФ» «Конфлі».

Не знаю, наскільки добросовісно робили обстеження лабораторні експертизи умов праці, але відомо, що висновок головного експерта умов праці Державної експертизи умов праці М. Діденка, карта умов праці робочого місця В. Євтушенка було розроблено і заповнено з порушенням вимог нормативно-правових актів і визначено ним такою, що втрапило чинність. Атестаційною комісією підприємства при складанні фотографій робочого дня не було враховано роботу, виконану за одну частину часу, внаслідок чого не були проведені розрахунки кількості виконавчої роботи і потужності зовнішньої роботи. Оскільки в сніч 2005 р. цей висновок був направлений у ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» та у міську СЕС, то чи вправі були перші експертизи в своєму акті посилаються на дані карти умов праці робочого місця В. Євтушенку?

Але переїждою до перебув подій, що розвивалися після складання газетного акта 30.05.2006 р. головний державний санітарний лікар м. Хмельницького О. Раїков видав наказ № 32 такого змісту: «...оскільки встановлено додаткові відомості щодо об'єкту навантаження Євтушенка В. П. під час її роботи в товаристві не відомо, то встановити санітарно-гігієнічну характеристику умов праці Євтушенка В. П. від 26.07.2001 р., давши до неї лист ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» від 25.04.2006 р. (в даному листі товариство вже в корній раз заповніло міську СЕС, що в нього немає даних про роботу В. Євтушенку, оскільки, мовляв, відповідні

документи були свого часу знищені. — (Прим. автора), а також акт санітарно-гігієнічного обстеження об'єкта від 25.04.2006 р. та вжити ці документи невід'ємними додатками взаємної характеристики...»

З міської СЕС у Державну виконавчу службу викопіювано двіста такою змісту: «...на виконання постанови суду від 30.05.2006 р. внесені зміни в санітарно-гігієнічну характеристику умов праці Євтушенка В. П. від 26.07.2006 р.».

На думку автора, цей класичний зразок бюрократичного виверт з'явився на світ не тільки тому, що міська СЕС вперше заощадить частку свого мундира, а й тому, що органи прокуратури не здійснювали нагляд за виконанням заповненої постанови Кабінету Міністрів, не відібрали належним чином на звернення начальника головного управління умов праці та соціального захисту населення облдержадміністрації Р. Білика та В. Євтушенку, не змінили ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» виконати принцип Державної експертизи умов праці щодо дослідження та внесення до карти умов праці робочого місця В. Євтушенку додаткових показників.

Як бачимо, до роз'яснень ще далеко. Роботодавці і державні мунди, забавивши про свій обов'язок перед суспільством, уже п'ять років поспіль вилізли по коліну хору жінки. Своїми діями (чи бездіяльністю) крокуватими підприємстві віру в торжество закону в нашій країні, компрометувати владу.

То все ж світло в кінці тунелю може бути. І хоча, як іронічно зауважив М. Жванічкий, цей тунель щось довго не закінчується, в яке ж вірою, що нестане час, коли прова нашів співвітчизників охороняються як належить, коли людина, її життя та здоров'я будуть найбільшою соціальною цінністю не на словах, а на ділі.

Ну а те, що сьогодні діється в ЗАТ «ХКФ» «Конфлі» та деяких державних установах, на думку автора, не що інше, як агонія. Суспільство не буде вміло терпіти свавільні амбіції і перестане чинити. Воно рано чи пізно вийде із смітної історії, тобто буде, до їм давно належить бути.

Василь СОПЛЬНЯК, м.ш. лікар

Коротким
рідком

Починаючи з 01.04.2001 р. (з набранням чинності Закону «Про загальнообсягове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробничій та професійній захворювання, які спричинили втрату працездатності») Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробничій та професійній захворювання України (далі — Фонд) проводить роботу, основним напрямком якої є своєчасне і в повному обсязі відшкодування шкоди, заподіяної працівникові внаслідок ушкодження його здоров'я або в разі його смерті, та проведення страхових виплат особам, які перебувають на його утриманні. У результаті цього створено надійну систему гарантії потерпілим (членам їхніх сімей) щодо відшкодування шкоди. За період з бюджету Фонду виплачено 5,3 млрд. грн. Станом на 1 липня 2006 р. Фонд провів страхові виплати 318,3 тис. осіб (членам їхніх сімей). Крім того, на виконання законів про щорічні державні бюджети протягом 2002–2005 рр. Фондом на погіршення зборгованості шахтарям, яка склалася станом на 1 квітня 2001 р., з державних коштів та виплат односторонньої допомоги у разі втрати професійної працездатності було витрачено кошти в суму 314,65 млн. грн., що суттєво зняло соціальну напругу в шахтарських регіонах України. Ці витрати Фонду не враховані при затвердженні страхових тарифів та посліди навантаження на витратну частину бюджету Фонду. За період 2001–2005 рр. суттєво збільшилася сума середньозваженого розміру страхової виплати на одного потерпілого та особу, яка має право на страхову виплату в разі смерті потерпілого. У 2001 р. вона становила 119,01 грн., у 2005 р. — 383,44 грн., сума збільшилася з 3,22 разу. У липні 2006 р. ця сума становила 455,95 грн., що на 30% більше, ніж у липні 2005 р.

ПРАЦЮЄМО БЕЗ НЕПОРОЗУМІНЬ
ТА ВЗАЄМНИХ ДОКОРІВ

Останнім часом на сторінках журналу «Охорона праці» часто висвітлюються непрості взаємовідносини між двома структурами, на які законодавством покладено базисні спільні завдання, — територіальними управліннями Держпраці та робочими органами Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробничій та професійній захворювання України (далі — Фонд). Хотілося б висловити свою думку з цього приводу і поділитися власним досвідом про співпрацю з посадовцями державних наглядових органів.

Відповідно до Закону «Про загальнообсягове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробничій та професійній захворювання, які спричинили втрату працездатності та Положення про службу страхових експертів з охорони праці проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам, покладається на страхових експертів з охорони праці.

Волею долі ось уже п'ятий рік я спільно з головним державним інспектором Хмельницької державної інспекції охорони праці на виробничій та професійній небезпечності та причинного нагляду Г. Хоменком, спеціалістами управління праці та соціального захисту населення райдержадміністрації і міськвиконкомом працюємо над створенням здорових і безпечних умов праці на виробничій. Мачуха великий досвід. Григорій Іванович з першого дня знойомство подав руку допомоги і став учителем, другим та настаником в організації та проведенні профілактики виробничого травматизму. Протягом 2005 р. мною здійснено 87 перевірок підприємств з питань дотримання чинного законодавства з охорони праці, з них 51 — спільно з державним інспектором, у ході яких виявлено 1419 порушень, внесено 87 подань власником підприємств. Під час спільних перевірок Г. Хоменком заборонив подальшу експлуатацію 79 робочих місць, 23 дільниць, 9 цехів, за порушення законодавства з охорони праці 68 посадовців осіб притягнуто до адміністративної відповідальності. Ми брали участь у роботі 37 комісій, у тому числі 9 — з призначення в експлуатацію виробничих об'єктів, 28 — з перевірки знань з питань охорони праці працівників. Користь від такої співпраці велика, оскільки це знімає напругу та незадоволення з боку роботодавців щодо кількості здійснення перевірок різним структурами. Постійно тримаємо на контролі усунення порушень, виявлених під час обстеження.

У ході проведення спільної перевірки стану охорони праці на Старокостинтинівському заводі залізобудівного шопу було виявлено ряд грубих порушень нормативно-правових актів з охорони праці. За її результатами директору заводу В. Кучеру вказано відповідний припис, за порушення законодавства з охорони праці посадовців осіб притягнуто до адміністративної відповідальності. Взявши під контроль від виконання заходів щодо усунення виявлених порушень, нам вдалося добитися від роботодавця позитивних результатів у роботі. Зараз воно є базовим з охорони праці в місті, на цьому ефективно функціонує система управління охороною праці. Завод неодноразово визнаєсь переможцем у проведенні конкурсів на кращого роботодавця року в номінації «Безпека виробництва».

Загальною працею під час розслідування нещасних випадків. Під час проведення спеціальних розслідувань з початку спільної роботи кожного року ні, ні членів комісії не викладали своїм окремої думки. Всі принципи співпраці, що викликають, ми узгоджуємо у робочому порядку колегіально, причому з самого початку.

На засіданні районної та міської координаційної ради з питань безпеки життєдіяльності населення, заступником голови якої є головний державний інспектор з охорони праці Г. Хоменко, а одним із членів ради — начальник відділення виконавчого дирекції Фонду у Старокостинтинівському районі М. Павлюк, постійно розглядаються питання про від виконання програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, виконання Указу Президента від 13.07.2001 р. № 515/2001 «Про невідкладні заходи щодо запобігання виробничому травматизму та професійним захворюванням на підприємствах, в установах та організаціях міста і району, про стан виробничого травматизму, роботу відділення виконавчої дирекції Фонду, управління праці та соціального захисту населення райдержадміністрації та міськвиконкомом щодо його профілактики і ряд інших актуальних питань. На такі засідання запрошуються сільські голови, керівники та інженери з охорони праці підприємств. Керівники підприємств, де були допущені нещасні випадки, звітують про від виконання заходів щодо усунення їх причин. Зміст принципів розмов, що відбуваються на засіданнях, періодично висвітлюється у місцевих засобах масової інформації.

Повне взаєморозуміння склалося із головним державним інспектором Хмельницької державної інспекції охорони праці В. Микитком. Запрошує в цьому став принципний підхід до оцінки стану охорони праці на підприємствах як з боку державного інспектора, так і з боку виконавчої дирекції Фонду. З посади Хмельницької ДІОП та відділення виконавчої дирекції Фонду у Старокостинтинівському районі прокуратура притягнуло до кримінальної відповідальності за ст. 272, ч. 2 Кримінального кодексу України службовців осіб СТОВ «Віспа», які допустили порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що потім призвело до травми працівника. До такої ж відповідальності цього року було притягнуто бригадира будівельної бригади СТОВ «Промінь», який, грубо порушив вимоги правил безпеки, допустив експлуатацію деревозаготовчих верстатів без захисних огорожень, не здійснюючи контроль за дотриманням технологічних процесів, провадив експлуатацію машин, механізмів, устаткування та інших засобів виробництва, що призвело до травми працівника.

Разом з державним інспектором ми надіємо консультувати допомогу роботодавцям у розробці комплексних заходів щодо досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, запобігання випадкам виробничого травматизму. Після цього здійснюємо об'єктивний контроль за їх виконанням. Завдяки тісній співпраці з державним інспектором, органами місцевої влади та прокуратурою вдалося досягти зниження рівня виробничого травматизму (порівняно з 2001 р.) на 86%.

Хочу зазначити всіх, хто відповідно до покладених обов'язків повинен переміститися охороною праці, спрямувати свої зусилля не на задоволення власних амбіцій, а на проведення профілактики виробничого травматизму. Тільки таким чином зможемо зменшити кількість аварійних випадків та знизити рівень травматизму на виробничій.

З метою Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробничій та професійній захворювання України (далі — Фонд) було знято соціальну напругу, що зумовлювалася зволіканням із відшкодування шкоди потерпілим, які отримали здоров'я на виробничій. Своєчасне отримання страхових виплат додає людям віри в майбутнє, у те, що держава спроможна захистити своїх громадян.

Аргументами на користь такого твердження стає факт, що під час розмови з власним кореспондентом журналу Степаном ПОПОВИЧЕМ навіні начальником управління виконавчої дирекції Фонду у Львівській області О. КЛИМОВИЧ.

значно скористався і прискорив цей процес. У 2005 р. вперше було виконано плановий показник надходжень страхових внесків, розрахований на підставі макроекономічних показників росту фонду оплати праці у Львівській області.

Важливою складовою допомогою потерпілим на виробничій є їх медико-соціальна реабілітація. У чому конкретно вона проявляється в області?

Крім страхових відшкодувань потерпілим, також надається допомога на санаторно-курортне лікування, лікування у лікувально-профілактичних закладах, протезування, забезпечення медикаментами, лікарськими засобами та інвалідними візками, на призначенні яких докладає.

Закони в рік Фонд витрачає все більше коштів для надання медико-соціальної реабілітації. Якщо у 2001 р. сума витрат становила 55,7 тис. грн., то у 2005 р. — профінансовано майже 2 млн. 200 тис. грн. Витрати на ці види відшкодувань збільшилися майже у 30 разів.

Для придбання путівок на тендерній основі укладаються договори із санаторіями та курортами різного профілю. За п'ять років роботи такими путівками забезпечено 2576 потерпілих інвалідів.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю
ЗА СТАТИСТИКОЮ —
ЛЮДИ ТА ЇХНІ ПРОБЛЕМИ

— Статистика виробничого травматизму та професійних захворювань свідчить, що за кількістю страхових випадків, пов'язаних з виробництвом, Львівська область займає 7 місце в Україні, за кількістю нещасних випадків зі смертельними наслідками — 9 місце і за кількістю професійних захворювань — 4 місце. За останні п'ять років у Львівській області зафіксовано 4459 нещасних випадків, або 3,4% від загальнодержавного показника, 193 нещасні випадки — зі смертельними наслідками. Невтішні показники і професійних захворювань, яких упродовж п'яти років виявлено 2884 випадки.

Найвищий рівень виробничого травматизму у Львівській області на підприємствах вугледобувної — 63% загальної кількості нещасних випадків, майже 99% — професійних захворювань. Професійним захворюванням найчастіше піддаються працівники, робітники очного виробства, машиністи, комбайнери, прохідники, кріпильники, котрі за роки багаторічної праці одержують переважно захворювання органів дихання та опорно-рухового апарату.

Відповідно до чинного законодавства підприємства не несуть належної відповідальності за допущений нещасний випадок. Страхові виплати потерпілому здійснює Фонд. На нього покладено відшкодування моральної шкоди. Тоді як Законом передбачено лише ласорання посадовців осіб підприємств за несвоєчасне інформування Фонду про нещасний випадок на виробничій — адміністративний штраф у розмірі від 136 до 255 грн. Але навіть така штрафна санкція суттєво зменшила привоювання роботодавцями нещасних випадків.

Обсягово активно є проявляється професійні захворювання у 2002 р. За темпами росту профзахоплювань показники Львівської області,

зокрема на вугледобувних підприємствах, були найвищими в Україні. З числа осіб, яким професійні захворювання встановлювалося вперше, понад 40% були віком від 60 до 70 років і навіть 80 років. Такі парадокси спричинили певні соціальні причини. Раніше внаслідок скрутного фінансування становище підприємств зростає зборгованість з регресивних виплат, а тому у потерпілих були невеликі шанси отримати відшкодування за професійні захворювання. Введення в дію Закону «Про загальнообсягове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробничій та професійній захворювання» у Львові Фонду, яким гарантується своєчасно і в повному обсязі виплати страхових відшкодувань потерпілим, каталізував процес свого роду виведення з тіні професійних захворювання, ноубути раніше. Довелося глибше вивчати психологію і мотивацію заявників, всесторонньо аналізувати мотиви їхніх звернень. До цього були залучені спеціалісти управління Фонду, посадовці особи територіальних управлінь спільно з працівниками соціалістичного, обласного відділення профілактики і ДЖК (Державної хімічної компанії) «Львіввугілля». Не обійшлося без спільних нарад представників установ профпатології, санепідслужби, судмедекспертів, МСЕК, власників охорони здоров'я, від яких обговорюються доволі непрості питання диспозитивної тактики хворих, відповідності санітарно-гігієнічних характеристик умов праці реальним умовам, встановлення причинного зв'язку захворювання з умовами праці, причинного зв'язку смерті потерпілого з профзахоплюванням.

З метою профілактики виробничого травматизму і професійних захворювань працівників відділення Фонду у Львівській області практикують надання роботодавцям консультацій працезахороною спрямовані. За кошти Фонду пройшли навчання 1208 спеціалістів з охорони праці підприємств, установ і організацій області, що в значній мірі сприяло на виконання Регіональної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2002–2005 рр. За ці кошти закуплено засоби індивідуального та колективного захисту, зокрема для ДП «Львіввугілля» — 200 респіраторів, 19 800 протипилієвих фільтрів, 800 пар гумового взуття; для працівників рентгенкабінетів лікувальних закладів — захисні форми; для працівників житлово-комунального господарства — переносні газові аналізатори.

Приблизно нормативну літературу та довідники з питань охорони праці для установ бюджетної сфери, міських і районних бібліотек, служб охорони праці підприємств, Львівського центру науково-технічної інформації та інших.

Зроблено все можливе для забезпечення безперешкодного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до службових приміщень Фонду. Спонуражено пондуси, зокрема у відділенні Червоноград, де найбільше заявників-інвалідів, є зручні поручні на сходових маршах, сигнальні дзвоників для виклику спеціаліста Фонду до вказу на вимогу потерпілого, обладнано кімнати для прийому потерпілих.

Зроблено все можливе для забезпечення безперешкодного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до службових приміщень Фонду. Спонуражено пондуси, зокрема у відділенні Червоноград, де найбільше заявників-інвалідів, є зручні поручні на сходових маршах, сигнальні дзвоників для виклику спеціаліста Фонду до вказу на вимогу потерпілого, обладнано кімнати для прийому потерпілих.

— Ефективність запровадженого п'ять років тому соціального страхування життя і здоров'я працівників підтверджується і у Львівській області. Управління виконавчої дирекції Фонду тісно співпрацює з головним управлінням праці та соціального захисту населення, головним управлінням охорони здоров'я, структурним центром медико-соціальної експертизи. Своєю діяльністю воно уможливило об'єктивні профілювання потерпілих, територіальним управлінням Держпраці наглядом у Львівській області. Згідно експертно-технічним центром, органами державної влади і місцевою самоврядування у районах області, Львівською обласною асоціацією інвалідів. Така співпраця дає доволі значимі результати.

— Окремі Володимирівну, якою є структура та кадрове забезпечення робочих органів виконавчої дирекції Фонду?

Для виконання завдань Фонду на території області створено 24 міські і районні відділення та обласне управління. Найбільше відділень — у Львові, яке обслуговує 6 районів міста, та відділення у Червонограді, яке працює з міськевими шахотами. Діяльність Фонду відповідає до статутних вимог забезпечують 20 страхових експертів з охорони праці, 8 юристів-консультантів, 7 спеціалістів з питань медичного обслуговування, 54 спеціалісти займаються питаннями реєстрації роботодавців та збором страхових внесків, 48 спеціалістів — питаннями страхових відшкодувань.

— Як виглядає Реєстр страховальницької області і чи задовольняє надходження від них страхових коштів?

— Станом на початок 2006 р. у районних і міських відділеннях налічується 47 498 платників страхових внесків до Фонду, в т. ч. 33,5 тис. юридичних осіб і майже 14 тис. фізичних осіб, які використовують працю найнятих робітників.

З липня 2005 р. реєстрація страховальників здійснюється за принципом «кандидою вікна» у тісній взаємодії з державними реєстраторами, що

— У жодному разі ні. Вони виконують, і їх потрібно як слід вирішувати. Бо за кожну таку справу — майбутнє травмованої на виробничій людини, її благополуччя, арешти, недопущення повторень подібних випадків.

У діяльності управління та відділення Фонду у Львівській області на першому плані стоять питання профілактики, спрямовані на усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам на виробничій та професійним захворюванням, а також відновлення здоров'я та працездатності потерпілих.

А стосовно поточних проблем, то їх немало, а саме:

— виведення до складу відділення управління Фонду юристів, спеціалістів медичного фаху, страхових експертів, спеціалістів з програмного забезпечення

забезпечення відділень у районах і містах області належними приміщеннями для обслуговування страховальників та застрахованих осіб. До того ж неврахованими є те, що районним відділенням Львова відведені 4–5 поверхи, що через відсутність ліфта створює суттєві труднощі для відвідувачів-інвалідів.

забезпечення районних відділень Фонду службовими транспортом, дано б змогу оперативного розподіляти нещасні випадки, своєчасно проводити у відділеннях місцевих спеціальних перевірок підприємств з питань профілактики виробничого травматизму та створення належних умов праці.

Жодне із здобутих досягнень соціального захисту працівників не може бути втрачено. Остані і безпека життя мають стати вирішальними засобами збереження здоров'я і життя людей у процесі їхньої професійної діяльності. Враховуючи високу роль людини праці, її діяльність в інтересах суспільства, сторони соціальної партнерства — держава, роботодавці та профспілки — повинні співпрацювати об'єднані зусилля передусім на забезпечення захисту інтересів працівників, охорону їхнього життя і здоров'я.